

[Enggaard.]

er usikkerhed omkring attestationernes holdbarhed.

De ældste klasser i folkeskolen er jo efter lovforslaget tænkt behandlet på den måde, at der ved overgangen til en længere undervisningspligt i 1972-73 og 1973-74 skal ske en afvikling af den nuværende støtteordning gennem ungdommens uddannelsesfond. Støtten for 10. undervisningsår fortsætter imidlertid, hvad jeg finder er rimeligt og rigtigt. Med hensyn til 8. og 9. klassernes forhold er det tidligere drøftet, hvordan der i de tilfælde af svær økonomisk belastning af svage hjem, som unægtelig eksisterer, kan ydes en rimelig støtte. Der er fra socialministerens side under behandlingen sidste forår stillet i udsigt, at der via socialpolitiske foranstaltninger skal søges fundet en løsning på spørgsmålet. Vi vil i venstre gerne understrege vigtigheden af, at disse ting finder en afklaring i god tid, før undervisningspligtens forlængelse indtræder.

Vedrørende hr. Kjær Rasmussens og hr. Sigsgaards lovforslag savner jeg oplysning om den skønnede omkostning, som jo dog ellers blev fremlagt under forårets udvalgsarbejde. Jeg tror, det ville have været korrekt og i overensstemmelse med den gældende praksis for udarbejdelse af lovforslag, hvis prisen for forslagens gennemførelse havde været anført i bemærkningerne; da det som sagt blev udregnet i foråret, havde der været mulighed for det. Dersom der havde været hæftet en prisseddel på dette lovforslag, kunne kommentarerne også lettere umiddelbart have været givet, nemlig at dette forslag efter min opfattelse må betragtes som et luftkastel, som ikke har nogen praktisk mulighed for at kunne realiseres.

Med disse ord vil jeg gerne anbefale ministerens lovforslag til en velvillig behandling i udvalget.

Valbak: Det lovforslag, som VS har fremsat, er beregnet til at udgøre en øjeblikkelig udpumpning af statsmidler til alle uddannelsessøgende over 15 år på 6 milliarder kr. Beløbet udgør altså tre gange det beløb, som det vil koste at gennemføre uddannelsesløb på grundlag af von Eyben-udvalgets beregninger over leveomkostningerne for de grupper studerende, udvalget forudsætter

inddraget. Når vi hertil desværre må lægge, at vi lige akkurat ikke er nået op på 10 pct. af de 6 milliarder kr. i samlet støtte i form af stipendier og lån, beder jeg hr. Kjær Rasmussen tilgive mig, at jeg indstiller sigtet så meget lavere end de 6 milliarder kr., at det ikke vil være muligt at gå nærmere ind på forslaget. For praktiske formål tror jeg nu for resten også at det lavere sigte vil vise sig at være til størst nytte for dem, forslaget angår. Men inden VS eventuelt beslutter sig for en tredje gang at fremsætte sit forslag, vil jeg i øvrigt foreslå, at man spekulerer over i hvert fald to spørgsmål. Den antagelige revolutionære virkning på det familiemønster, der er det almindelige, er at forsyne praktisk talt alle 15-årige med omkring 15.000 kr. om året til eget brug. Tror man, at de 15-årige og vi andre som helhed ville være i stand til at administrere den pludselige ændring i det indbyrdes personlige forhold, som det ellers vil tage mange, mange år at nå på en, skal vi sige organisk måde, hvis vi vil den vej? For det andet bør man også spekulere over, om det nu er vel gennemtænkt at lade den, der skal modtage støtten, i realiteten få afgørelsen af, om staten det enkelte år skal stille 5, stille 6, stille 7 eller måske stille 8 milliarder kr. til rådighed for formålet, for det kan jo blive konsekvensen af §§ 3 og 4 i lovforslaget set i sammenhæng.

Medens VS-forslaget således ikke ligefrem er præget af tilbageholdenhed, endsiige beskedenhed, ville det næppe være dækkende at karakterisere regeringsforslaget på samme måde. Ministeren bruger selv udtrykket beskedent om det omfang, det er muligt at gennemføre von Eyben-udvalgets støtteprincipper allerede fra 1970-71. Når det er tilfældet, kan jeg vist godt tillade mig at erklære mig enig. Jeg føler mig ret overbevist om, at jeg med ministeren også deler en beklagelse af, at det af finansielle grunde ikke har vist sig muligt at komme igennem med mere i år. Men når det er sagt, er der da grund til at tilføje, at siden statens bevillinger foretog et spring i 1961 med godt 50 mill. kr. til godt 70 mill. kr., er bevillingerne op gennem 60erne til årtiets udgang steget småt og ret jævnt år for år med den stærkeste stigning i de senere år. Ser vi på perioden i sammenhæng, udgør den gennemsnitlige forhøjelse på rundt